

NOSY MALALA

VENNSKAPSPOSTEN FOR KIRKE OG MISJON PÅ MADAGASKAR OG NABØYENE I DET INDISKE HAV

Det Norske
Misjonsselskap

Brobygger i ord og handling i Det Indiske Hav
i samarbeid med Den Gassisk Lutherske Kirke

Antananarivo, 26. februar 2010 Nr. 5 Årgang 2

Aktuell kommentar

Et mer profilert NMS

For første gang i NMS' 168-år lange historie, skal organisasjonen ha en ekstraordinær generalforsamling den 20. mars. Ledelsen ber om støtte til en radikal omstrukturering, hvor det uttalte mål er å gjøre NMS til en mer lettbeint og slagkraftig organisasjon.

I denne runden diskuteres primært organisasjonsstrukturen. Men i fortsettelsen vil også spørsmål knyttet til organisasjonens profilering komme på dagsorden. Analyser viser nemlig at kristne organisasjoner med en bred og nokså tradisjonell tilnærming, sliter med å bevare trykket. En ser imidlertid interessante eksempler på at organisasjoner med et tydelig og avgrenset fokusområde, har kommet på offensiven.

Både reduksjon av antall land og en tydeligere temafokusering, er strategiske grep som sannsynligvis vil bli diskutert. En må regne med mye motstand og en del uheldige konsekvenser om NMS skulle gjennomføre en rask utfasing i enkeltland, som for eksempel på Madagaskar. Herfra vil vi heller ta til orde for en tydeligere temafokusering. Med en klarere profil og sterkere prioritering, blir oppfølgingen av prosjekter enklere, samtidig som NMS trolig blir synligere i det offentlige rom i Norge. Med en slik spissing, vil organisasjonen også få en verdifull spisskompetanse.

Et mulig tversgående temafokus kan være *istandsettelse og utdanning*. NMS har jo i alle år vært god på opplæring. - Organisasjonen startet tidlig sin egen misjonsskole, som senere er blitt kalt Misjonshøgskolen. Allerede i det 19. århundre hadde en på Madagaskar en "prosjektportefølje" som inneholdt trosopplæring, folkeopplysning, barneskoler, fag- og yrkesskoler og teologisk undervisning. Denne profileringen har fulgt NMS hele veien siden, om enn med litt forskjellig styrke fra land til land. - Hvis en også legger til kompetansebygging, grønn undervisning, landsbyutvikling, familie- og ekteskapskurs, evangeliseringsopplæring og disippeltrening i temakretsen, så kan en få en riktig spennende profilering!

Arild M. Bakke

Representant for NMS

Redaktør : Representant Arild M. Bakke
Redaksjonssekretær : Misjonær Lilliann R. Våje
Det Norske Misjonsselskap
Madagaskar

9, Rue Rakotonirina Stanislas, Isoraka
B.P. 880 – 101 Antananarivo, Madagaskar
E -mail : nmsrep@blueline.mg
Tlf : (00 261 20) 22 220 40

Jubelår for bibelen

Den gassiske bibel er 175 år. Et oversetterteam holder på å avslutte arbeidet med en ny oversettelse.

Side 3

Satsing på blinde- og døvearbeid

Mye godt arbeid skjer på FLM's 12 spesialskoler. Med støtte fra ambassaden vil en nå utvide innsatsen blant døve og blinde.

Side 2 og 4

Nosy Malala betyr
"Den kjære øya", eller "De
kjære øyene".

Kirke - og misjonsnytt

Fornyset satsing på døve og blinde

Den norske ambassade i Antananarivo og NMS samarbeider om å styrke og videreutvikle FLM's innsats blant døve og blinde. En avtale med en økonomisk totalramme på fire millioner Nkr, ble signert av NMS' representant og ambassadør Dag Nissen den 17. februar. Samarbeidet omfatter holdningskampanjer i kirke og samfunn, nasjonale og regionale seminarer, forsøksprosjekter i forhold til inklusiv undervisning, opplæring av nye spesialpedagoger og totalrehabilitering av døveskolen på Antsirabe.

Hundegalskap på døveskolen i Morondava

En av jentene på døveskolen i Morondava har denne uken hatt et forferdelig sykeleie, etter at hun visstnok ble bitt av en hund under besøk hos familien sin. Hun døde torsdag kveld. I samarbeid med Institut Pasteur og kirkens helsedepartement SALFA er det i morgentimene i dag blitt sendt 200 rabbisvaksiner med fly til Morondava.

Ledige stillinger

NMS lyser nå ut fem-seks stillinger på Madagaskar. En søker etter personer med henholdsvis landbruksfaglig og pedagogisk kompetanse til det grønne skoleprogrammet (ProVert). Til det samme programmet ønsker NMS også å rekruttere en spesialpedagogisk konsulent, som skal følge opp prøveprosjekter med 3-4 besøk på Madagaskar i året. Videre skal det rekrutteres en ny misjonærenhet til Shalom i Mahajanga. Og til det nye kultur- og kompetansesenteret på Antsirabe, er en på jakt etter en seniormisjonær, som kan bygge opp kurs- og studieprogrammer i samarbeid med universiteter og høyskoler i Norge og på Madgaskar. Søknadsfrist for stillingene er 15. mars (se annonser i www.nms.no).

Evaluering av FLM

Organisasjonsstrukturen i FLM ble evaluert nå i februar. Det Lutherske Verdensforbund (LVF) og misjonspartnerne støtter opp om denne gjennomgangen. Jørn Lemvik, som er generalsekretær i Bistandsnemnda, har foretatt intervjuer og analyser sammen med to gassere. En egen rundebordskonferanse i april, med deltagelse fra FLM, LVF og partnerne, vil drøfte rapporten. Men det er allerede nå klart at kirkeloven er moden for en større revisjon.

Kirke- og misjonssenteret på Isoraka. Bilde: Arild M. Bakke.

Overdragelse av Isoraka

Det tradisjonsrike senteret på Isoraka i hovedstaden, ble høytidelig overlevert til Den gassisk-lutherske kirke 24. januar. Et styre er etablert og daglig leder er ansatt. NMS leier nå kontorlokaler og to leiligheter på dette FLM-området. - En kan bestille overnatting og måltider på gjestehuset. Det vil bli etablert en egen webside med mulighet for elektronisk bestilling, men inntil videre kan en bruke: robemmelcam@yahoo.fr

Jubelår for bibelen

Den gassiske bibel er 175 år nå i 2010. Åpningen av jubileumsåret ble markert med en stor økumenisk gudstjeneste i Ambatovinaky kirke søndag 31. januar, hvor bl.a. ambassadør Dag Nissen var til stede. Ettersom Det Norske Bibelselskap bidro til oppbyggingen av det gassiske søsterselskapet i 1960-årene, har generalsekretær Stein Mydske meldt at han kommer til hovedfeiringen av den gassiske bibel i juni måned. Foruten den protestantiske bibeloversettelsen med en 175-årig historie, finnes det også en katolsk såvel som en økumenisk oversettelse. Den protestantiske oversettelsen blir nå revidert for sjette gang. Den nye oversettelsen vil være klar for trykking i løpet av dette året. Rakotoarivony Stephenson, som studerte teologi i Norge i 1960-årene og var prestelærer i mange år, har en viktig rolle i dette revisjonsarbeidet.

Arild M. Bakke

Folk i farta

- **MHS-lærer Marianne Skjortnes og generalsekretær Kjetil Aano** var med på workshop sammen med FLM-ledelsen og misjonærene 18-19 februar. De var også med på et to-dagers misjonærmøte. Marianne skal framover gjøre feltstudier rundt kirkens diakonale arbeid.

Jakob Vea og Sigurd Haus besøker Madagaskar 21. februar til 4. mars. De skal prøve å få på plass nye modeller for samarbeid mellom utviklingskomiteene (Fanilo) på lokalt nivå og det nye landsbyutviklingsprogrammet (MIRD).

Ralivao Helène

**Bestyrer på ILOFAV
i Antananarivo**

Født 8. oktober 1953
Gift
5 barn

Tekst og foto: Lilliann R. Våje

Jeg kan ikke lenger tie. Jeg må si ifra om hvilke forhold mange kvinner lever under i vår kirke...

Slik begynte Ralivao Helène sin tale på Den gassisk-lutherske kirkes (FLM) kirkerådsmøte (KMSL) i Toliary i 2000. Som følge av innlegget, ble det fattet et vedtak om at temaet "vold mot kvinner" skulle inkluderes i den teologiske undervisningen i FLM.

- Det har ikke vært lett å heve røsten i vår mannsdominerte kirke, sier Ralivao fast og rolig. Til tross for mye motstand, har Ralivao bevist at kvinner duger. Hun er teolog, prestekone, fembarnsmor og leder. Hun har bygd opp en sterk kvinnebevegelse i FLM, og hun kjemper aktivt for at kvinner skal bli ordinert til prestetjeneste. Hun har vært i hele 17 land i Afrika, Europa, Asia og Amerika. Fra 2001 til 2007 fungerte hun som koordinator for kvinnebevegelsen i LUCCEA (Lutheran Communion in Central and Eastern Africa).

Ralivao ledet søndagskolearbeidet i Fianarantsoa-synoden i fire år, etter endt teologisk studium på Ivory i 1977. Deretter ble det undervisning for prestekonene på Ivory, før veien gikk til Iowa i Amerika, for videre studier i 1987. I 1990 begynte hun som nasjonal leder for kvinnebevegelsen i FLM.

Teologen mener at den internasjonale erfaringen har vært avgjørende for hennes arbeid. - Deltakelsen på internasjonale møter og konferanser har gitt meg inspirasjon, nye visjoner, ideer, økt motivasjon og

frimodighet i arbeidet. Det jeg har fått, har jeg forsøkt å formidle videre til kvinnene i FLM.

Ralivao mener at afrikanske kvinner er mer frimodige enn gassiske kvinner. - De afrikanske kvinnene har opplevd mer undertrykkelse og ekstreme situasjoner enn oss. Som eksempel kan nevnes voldtekt i krigssituasjoner. Mange er også berørt av AIDS-problematikken. De er derfor mer engasjerte når de først får ordet. Jeg har lært mye av dem.

- Hvordan har du klart å balansere mellom jobb og familie? - Nøye planlegging har vært nøkkelen. Prestekoner får ofte høre at de ikke kan jobbe utenfor hjemmet. For meg har det vært viktig å vise at jobben kan utføres samtidig som familielivet ikke lider nød. Men det har vært krevende med reisinga. Jeg har ellers takket nei til doktorgradsstudier i USA, av hensyn til familien.

Etter nitten år som nasjonal leder for kvinnebevegelsen i FLM, ga Ralivao i desember 2009 stafettpinnen videre til Toromaro Mananato. Nå ønsker hun å roe seg ned og være nær familien. Men den engasjerte 57-åringen er langt fra arbeidsledig. Hun fortsetter som daglig leder på ILOFAV, kvinnebevegelsens senter i Antananarivo. I tillegg er hun med i styret til det nye kirke- og misjonssenteret på Isoraka og på bibelskolen Amboaloboka. Hun er også leder for den fellesprotestantiske kvinnebevegelsen på Madagaskar.

- Det er Herren som har lagt alt til rette. Han har også gitt meg styrke i arbeidet, avslutter Ralivao, før hun skynder seg av gårde for å lage pai til et møte på ILOFAV.

Ny hverdag for de døve i Mahajanga

Tekst : Britt Romarheim (red.)

Staten har ingen skoler for hørselshemmede. Den gassisk-lutherske kirke (FLM) driver i dag 7 skoler med ca. 500 elever.

Fredo på 14 år har fem brødre og tre søstre. Han er døv og går på døveskolen i Mahajanga. Faren kjører pousse-pousse. Moren selger frukt og grønnsaker. Det er ikke mye penger å tjene verken på å kjøre pousse eller å selge grønnsaker.

Like etter at Fredo hadde begynt på skolen, var han borte fra klassen flere dager. Rektor ble bekymret for ham, og han fikk med en lærer på et hjemmebesøk hos Fredo. De fant ham alene i huset. Begge foreldrene var på jobb, mens Fredo var alvorlig syk. Han hadde malaria, og veide bare 25 kilo! Rektor tok ham med på sykehuset, og ganske raskt ble han frisk igjen.

Døveskolen betaler nå medisiner, klær og skolemateriell for Fredo. Hver skoledag får han også et måltid midt på dagen.

Skolen i Mahajanga ble startet i 2003. I dag har skolen 39 elever og 6 ansatte. Så langt har ikke skolen egne lokaler, men leier 2 klasserom og en slags hytte av kommunen. Hytten fungerer både som klasserom og spisesal. To klasser deler rom, med en tynn gardin som skillevegg.

Elevene bor på byen, opptil 8 – 9 km fra skolen. De er på skolen fra kl. 8.00 til kl. 16.30. Foreldrene er stort sett fattige. For mange er det stor skam å ha barn med handicap, og utdanning for disse barna blir ofte lavt prioritert. Det er godt at skoletilbudet er gratis.

En testamentarisk gave gjør det mulig for NMS å bidra til at det blir bygd et døvesenter i Mahajanga. Byggearbeidet starter om kort tid.

Skoler for hørselshemmede, prosjektnummer 623 462

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Tradisjonsrikt arbeid i fornyelse

Tekst og foto: Britt Romarheim (red.)

Den gassisk-lutherske kirke (FLM) driver i dag fem blindeskoler. Det Norske Misjonsselskap (NMS) er fortsatt en viktig samarbeidspartner.

Blindeskolen på Loharano, utenfor Antsirabe, var den første i sitt slag på Madagaskar. Skolen er blitt et senter for videreutdanning for synshemmede mellom 16 og 35 år. Dette senteret har i dag 27 elever. I tillegg driver FLM blindeskoler i Farafangana, Toamasina, Toliary og Antsirabe. Dette skoleåret er det tilsammen 166 elever på skolene.

FLM har også dratt i gang ulike prosjekter med inkludering av synshemmede elever i ordinære skoler. Dette opplegget er nå blitt en integrert del av satsingen til Det grønne skoleprogrammet (ProVert). I inneværende skoleår går 69 synshemmede på ordinære skoler. Disse elevene får tett oppfølging av personellet på blindeskolene, samtidig som deres lærere får opplæring i hvordan de skal forholde seg til blinde elever.

Synshemmede elever strikker i sola.

Skoler for synshemmede, prosjektnummer 623 471

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Takk for kvinnebevegelsen i FLM. Be for døve- og blindearbeidet på Madagaskar.